
DUNAVARSÁNY VÁROS

KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓJA

2012 – 2017

Elfogadta Dunavarsány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 87/2012 (VI. 12.) számú határozatával.

Tartalom

Bevezető	2
1. A közművelődési koncepció jogszabályi háttere	3
2. Alapfogalmak	4
3. Helyzetelemzés	6
4. Helyzetkép a kérdőívek alapján	9
5. A város népességadatai	10
6. A település szociális helyzete, foglalkoztatási viszonyai	10
7. Iskolázottsági mutatók	11
8. Kulturális értékeink, Dunavarsány nevezetességei	11
8.1. Természeti értékek	11
8.2. Épített értékek	12
9. SWOT analízis	13
10. A közművelődési intézmények, és a közművelődésben résztvevők ..	15
11. Közművelődési szerepet vállaló civil szervezetek, alapítványok	17
12. A közművelődési feladatellátást segítő intézmények, szervezetek ...	19
13. Közművelődés a testvérvárosi kapcsolatokban	21
14. A polgármesteri hivatal közművelődési tevékenysége	22
15. A közművelődési koncepció céljai, tervezett feladatai	22
16. A közművelődési koncepció cselekvési irányai	22
17. Célkitűzések feladatok, önkormányzati elvárások	23

„Kulturát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egykettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának.”

(Kodály Zoltán)

„A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői; szellemi birtokbavételük **minden ember alapvető joga**. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széleskörű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkori társadalom kötelezettsége...

...A nemzeti, nemzetiségi és etnikai kisebbségi kulturális hagyományok megőrzése, méltó folytatása, a közösségi és egyéni művelődés személyi, szellemi, gazdasági feltételeinek javítása, a polgárok életminőségét javító, értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megvalósulására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése **a társadalom közös érdeke.**”¹

Dunavarsány Város Önkormányzata közművelődési koncepció elkészítésével azt a meggyőződését erősíti, hogy a közösségi művelődés fontos eleme a gazdasági és társadalmi fejlődésnek, meghatározó szereppel bír a település lakosságmegtartó erejének megőrzésében, a lakosság életminőségének javításában.

A közművelődést a magyar kulturális kormányzat olyan személyiség-, közösségfejlesztő programnak tekinti, amely a polgárok aktív közösségi művelődésén alapul. A magyar közművelődés ma is egy a nemzet jövőjével, mert a

---

¹ (1997. évi CXL. törvény a múzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről bevezető sorai)

közművelődésben a kultúra épít nemzetet. Kultúránkat jórészt a közművelődés rendszerében tanuljuk meg, s az alkotó tevékenység jelentős része is ide kötődik. A kutatások és a hétköznapi tapasztalatok egyaránt igazolják, hogy a közművelődés közösségei éltetik és erősítik a helyi társadalmakat, ezzel a nemzet egészét is, változatos tartalmat és formát adva az emberi összetartozásnak. Kulturális örökségünk, múltunk és jelenünk megismerésének elsődleges forrásai, a hazai kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői, amelynek szellemi birtokbavétele minden ember alapvető joga. Az örökségünkhöz tartozó értékek védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétele fontos kötelességünk. A kulturális hagyományok megőrzése, méltó folytatása, a közösségi és egyéni művelődés személyi, szellemi, gazdasági feltételeinek javítása, a polgárok életminőségét javító, értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megvalósulására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése mindannyiunk közös érdeke.

Alapvető célunk az idők során felhalmozott és megőrzött kulturális javak védelme, feldolgozása és közkinccsá tétele, a kulturális javakkal kapcsolatos intézmények tevékenységének szabályozása. Mindenki számára biztosítanunk kell az információkhoz való hozzájutás jogát, különösen a könyvtárhasználat jogát, a könyvtári ellátás működtetésén és fejlesztésén keresztül. Szabályoznunk kell a közművelődési tevékenységek feltételrendszerét.

Az önkormányzat elkötelezi magát a közművelődés fontossága mellett és lehetőségeihez mérten támogatja a közösségi művelődést, a hagyományok őrzését és ápolását, a meglévő értékek feltárását és megismertetését. A koncepció középtávon, a következő 5 évre kívánja meghatározni, városunk kulturális fejlődésének alapfolyamatait.

1. A közművelődési koncepció jogszabályi háttere

Magyarország alaptörvényének XI. cikke leszögezi, hogy „Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.”

A koncepció elkészítése a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényen, mint alapvető kulturális jogszabályon alapul.

Egyéb jogszabályok a koncepcióhoz:

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény. Illetve a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. CLXXXIX. törvény.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény.

150/1992 (XI. 20.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezésére.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX., illetve a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény.

Dunavarsány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2008. (II. 27.) rendelettel módosított 7/2007. (III. 28.) rendelete a közművelődésről.

A fentiekén kívül számos törvény, rendelet és egyéb jogszabály befolyásolja a közművelődés helyi szintű megvalósítását.

2. Alapfogalmak

Állampolgár: Az állampolgár egy bizonyos államnak a tagja (polgára), és az illető államjoggal és kötelességekkel ruházza fel.

Könyvtár: Könyvtári dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését és használatát biztosító szervezet.

Könyvtári állomány: A könyvtár által tartós őrzésre nyilvántartásba vett dokumentumok összessége.

Könyvtárhasználati jog: A könyvtárak szolgáltatásainak igénybevételére vonatkozó jog.

Könyvtárhasználó: A könyvtár szolgáltatásait igénybe vevő személy vagy szervezet

Könyvtári dokumentum: A könyvtár által állományba vett, alap és kiegészítő feladatai ellátásához szükséges tudományos, oktatási, művészeti, közművelődési vagy történeti értékű könyv, időszaki kiadvány, egyéb kiadvány, illetőleg minden szöveg-, kép-, adat-, és hangrögzítés, beleértve a könyvtár állományába vett

elektronikus dokumentumot is, kivéve az irattári jellegű levéltári anyagnak minősülő dokumentumot.

Könyvtári dokumentum feltárása: Az a folyamat, amelyben a könyvtári dokumentumokat a bennük lévő tartalmi és az őket jellemző formai jegyek alapján nyilvántartják, annak érdekében, hogy a könyvtárhasználó minél több szempont szerint tájékozódhasson a gyűjteményben.

Könyvtári szakember: A könyvtáros, a könyvtári informatikus, a könyvtári asszisztens, a segéd-könyvtáros, továbbá a könyvtári feladatok ellátásához szükséges más felső- vagy középfokú végzettséggel rendelkező személy. A könyvtáros felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező szakember.

Könyvtárközi kölcsönzés: Valamely dokumentum szolgáltatása egyik könyvtárból a másikba, beleértve az eredeti dokumentum kölcsönzését, a másolatok szolgáltatását, valamint a könyvtárközi dokumentumszolgáltatásra vonatkozó kérések közvetítését is.

Közgyűjtemény: Az állam, a helyi önkormányzat, valamint az országos nemzeti önkormányzat, a köztisztviselő és a közalapítvány tulajdonában (fenntartásában) működő, vagy általuk alapított könyvtár, levéltár, muzeális intézmény, kép-, illetve hangarchívumok.

Közművelődés: A közművelődési tevékenység helyi szimbolikus, szociális, információs tökéletesítés, a helyi társadalom közművelődési intézményeiben, a helyi társadalom közösségi tereiben, civil szervezeteiben, szabad időben művelődési folyamatok, alkalmak, közösségi kapcsolatok, az alkotás, a megértés együttes élményeihez tevékenységi formák kínálata, az egyetemes, nemzeti, kisebbségi és helyi kultúra értékeinek közismertté tétele, a település különböző korú, nemű, érték- és érdekrendű csoportjai művelődési, közéleti szükségleteihez, életképességének fejlesztéséhez alkalmazkodó tudás- és képességfejlesztő formák, folyamatok teremtése, működtetése, a helyi hagyományokat gazdagító formák, szórakozási lehetőségek biztosítása.

Közművelődési intézmény: A lakosság közösségi közművelődési tevékenységéhez erre a célra alapított, fenntartott, működtetett, megfelelő szakmai, személyi, infrastrukturális feltételekkel és alapító okirattal rendelkező költségvetési szerv vagy egyéb fenntartású intézmény.

Közművelődési szakember: A felsőfokú végzettségű népművelő (művelődésszervező, kulturális menedzser), valamint közművelődési feladatok ellátásához szükséges felsőfokú végzettséggel vagy felső-, illetve középfokú szakképesítéssel rendelkező személy.

Közművelődési tevékenység: A polgárok iskolán kívüli, öntevékeny, önművelő, megismerő, kultúraelsajátító, művelődő és alkotó célú cselekvése, amely jellemzően együttműködésben, közösségekben valósul meg.

Közösségi szintér: A helyi lakosság rendszeres vagy alkalmi közművelődési tevékenységének, a lakosság önszerveződő közösségeinek támogatása érdekében önkormányzati fenntartásban, önkormányzatok társulásában, vagy közösségi megállapodás alapján működtetett, erre a célra alkalmassá tett és üzemeltetett, adott helyen rendszeresen működő intézmény vagy egyéb jogállású létesítmény (helyiség-együttes, épület).

Kultúra: Az emberi társadalom által létrehozott anyagi és szellemi javak összessége; ennek egy adott korszakban való jellegzetes állapota.

Kulturális javak: Az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet, Magyarország történelmének kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, hangrögzített, írásos emlékei, és egyéb bizonyítékai (az ingatlanok kivételével), a művészeti alkotások.

Muzeális intézmény: A múzeum, a közérdekű muzeális gyűjtemény és a közérdekű muzeális kiállítóhely.

Művelődés: Olyan interakció, melynek során az egyén intellektuális folyamatok révén elsajátítja a természeti és társadalmi ismereteket, értékeket. A művelődési folyamat lehet egyéni vagy/és közösségi, melynek során az egyének és a közösségek visszahatnak a rendelkezésre álló ismeretanyag tartalmára, alakítják, fejlesztik, rendszerezik azokat.

Művelődési szervezet: Minden olyan jogi személyiséggel rendelkező települési, megyei, regionális, országos szervezet (pl. népfőiskola), amely alapító okirata szerint a szaktörvényben felsorolt közművelődési feladatokból egy vagy több tevékenység megvalósítására jött létre.

Művelődő közösség: A művelődési érdeklődési kör és az önképző, társas tevékenység szerint elkülönülő – jogi személyiség nélküli – lakossági csoport.

Nyilvános könyvtári ellátás: A nyilvános könyvtárak által nyújtott szolgáltatások és az e szolgáltatások nyújtását elősegítő központi szolgáltatások összessége, amelyek biztosítják az információhoz való szabad hozzáférést.

Polgár: A polgár egy település, vagy tágabb értelemben egy állam állandó, adót fizető lakosa.

3. Helyzetelemzés

Dunavarsány Város a Kis-Duna bal partján a pesti síkság kapujában fekszik, Budapest déli kerületétől, Soroksártól 12 km-re. Lakóinak száma folyamatosan bővülő, mintegy 7800 fő.

A város két egymástól földrajzilag külön eső településrészből áll: Dunakisvarsányból és a jóval régebbi történelmű és létesítésű Dunanagyvarsányból, amelynek egyik sajátossága, hogy Német Kisebbségi Önkormányzatot is létrehozó sváb ajkú német nemzetiségek is lakják. Ez a településrész 500 méterre van a Kis-Dunától, érinti az 510-es számú főközlekedési útvonal és a lakóinak száma kb. 900 fő. A nagyobb településrész: Dunakisvarsány, ahol a város központja található, és amelyen keresztül halad a Budapest - Kelebia - Belgrád nemzetközi vasútvonal.

A történelmi visszatekintés azt mutatja, hogy a mai Dunavarsány és környéke legrégebbi lakói a kelták voltak, akiket a rómaiak váltottak fel. Őket az avarok hódították meg, majd következett a honfoglalás. Őseink a honfoglalás idején az itt élt szórvány szláv népektől szokásokat, életmódot, szavakat, elnevezéseket vettek át. A honfoglalást követően a Kis-Duna bal partját és a Csepel-szigetet az Árpád nemzetség és a fejedelemhez tartozók vették birtokba.

Varsány község neve iratokon először 1269-ben bukkant fel latinos írásformában. E név egyébként etimológiai szempontból a jászok nevéhez vezethető vissza.

A Duna előnevet - amely bő vizet jelent az oszétek és a jászok nyelvén - csak a XIX. század második felében kapta a település. A XII. században Varsány már a legnagyobb halászfalu volt a környéken. A falut birtokaival együtt azután V. István király 1270-ben a Nyúl szigeti (ma Budapesten a Margitsziget) apácáknak adományozta.

Hunyadi János kormányzó csatolta a települést Fejér megyétől Pest-Pilis megyéhez, amelyet királyi rendelettel erősített meg V. László 1453-ban.

A török veszedelem alatt a lakosság elpusztult vagy elmenekült. A feljegyzések szerint 1559-ben mindössze 12 adófizető házat tartottak nyilván, ami maximum 80-90 lakos jelentett.

Az elnéptelenedett Varsány faluba I. József (1678-1711) uralkodása idején kezdődött meg a német származásúak bevándorlása, betelepítése. Würtenberg tartományból sváb családok települtek be, úgyhogy 1715-ben már 20 német családot tartottak nyilván, öt év múltán pedig már 41-et.

Az erőteljesebb betelepítés Mária Terézia idejében (1740-1780) kezdődött meg, amikor nemcsak Baden-Württembergből, hanem Bajorországból és Thüringiából is telepítettek be svábokat, bajorokat és szászokat.

Dunavarsány Kisvarsány településrésze 1883 után a kiskunhalasi – kelebiai – fiumei vasútvonal megépítése következtében kezdet el fejlődni.

A vasútnak már 1906-ban úgynevezett pusztai megállója volt itt, amely egyúttal postaként is működött.

A fejlődést jól mutatta az is, hogy 1903-ban Nagyvarsányban 1 tanteremmel, de megépült az iskola. Kisvarsányban 1910-ben már 4 tantermes elemi iskola épült.

A település lélekszáma ekkor már 1200 fő volt.

Az 1910-es évek közepén Dunakisvarsányban megépítették az állandó jellegű vasútállomást. Mindez nagyban hozzájárult a település fejlődéséhez.

Ezt követően 1919-ben megalakult a „Hangya” Értékesítési és Fogyasztási Szövetkezet, amely két jól felszerelt boltot létesített, egy vendéglőt és egy nagy kultúrtermet színpaddal, amely színelőadások megrendezésére is alkalmas volt.

Ezután 1932-ben megépült a Moóri-féle nagyvendéglő, a hozzáépülő óriásnak mondható bálteremmel és színpaddal, amely versenyzett a „Hangya” nagytermének színpadával és színvonalas prózai és zenés előadásokat szerveztek.

A Moóri-féle nagyvendéglő megnyitásával egy időben épült meg Kach Mátyás vendéglője, boltja és a kultúrmozi. Az akkori népművelődés szempontjából az iskola után ennek az épületnek volt a legnagyobb jelentősége a településen.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az itt élők elődeinek a közművelődéshez adottak voltak a lehetőségei, amellyel éltek is, hiszen izgalmas, színes öntevékeny kulturális élet virágzott ekkor.

Az 1947-49-et követő társadalmi és gazdasági változások a tradicionális (hagyományőrző) közösségek és a lokális összetartozás felbomlásához vezettek. Az államosítás, az állampárti irányítás szétrombolta az addig szervesen fejlődő helyi kulturális életet és közeget Dunavarsányban is.

A kultúra szempontjából egyre nagyobb hangsúly került az iskolára és az egyéb intézményekre pl.: közgyűjteményi és közművelődési intézményekre, majd a televízióra, amelyet teljes körűen tudott irányítani és ellenőrizni az állam.

Dunavarsány a rendszerváltásig Délegyházával és Majosházával alkotott közigazgatási egységet és nagyközségi közös tanácsot működtetett. Ez a kényszerű együttműködés vált alapjává Dunavarsány későbbi kistérségi vezető szerepének.

A város legújabb kori történelme viszonylag rövid, de ezen idő alatt rendkívül dinamikus fejlődött, különösen az utóbbi évtizedben. Az 1990-es évek elejétől zajló közműves beruházások túlnyomó többségét Dunavarsány koordinálta a kistérségben. A város több mint 300 vállalkozással, 200 magánvállalkozással, illetve egy 90 hektáros ipari parkkal rendelkezik, amely a terület fekvése, könnyű megközelíthetősége miatt kiváló lehetőségeket nyújt a betelepülni kívánó vállalatok számára.

A gazdaság dinamikus fejlődése mellett a művelődés, az ismeretek bővítése, a közösségi lét természetes emberi igény. A mindennapi munka mellett az embereknek szüksége van arra, hogy ismereteiket bővítsék, képességeiket, készségeiket fejlesszék, kikapcsolódjanak, regenerálódjanak. Az ehhez kapcsoló formák és színterek az utóbbi évtizedekben gyökeres változásokon mentek keresztül. A település a teljes alapellátást biztosító intézményhálózaton túl emelt szintű ellátást biztosító intézményekkel és szervezetekkel is rendelkezik. A televízió mellett az internet beépült a mindennapi életbe, jelentősen megváltoztatva a művelődési szokásokat, az emberi kapcsolatokat.

Öntevékeny és autonóm civil szervezetek: alapítványok, egyesületek, körök, klubok, művészeti csoportok jöttek létre, a művelődés, az amatőr művészeti ágak különböző válfajainak művelésére. Még ha nem is a teljesség igényével tekintjük át, akkor is megállapítható, hogy jelenleg Dunavarsányban közel 30 ilyen szervezet jött létre és tevékenykedik manapság.

Elmondható, hogy a kulturális közösségek szoros kapcsolatot ápolnak a közművelődési, közgyűjteményi intézményekkel, aktívan igénybe veszik a közösségi tereket, sok esetben a kultúra területén dolgozó szakemberek vezetik, „mozgatják” a társadalmi szervezeteket.

A közösségi művelődésben az amatőr művészeti csoportok mellett a legfontosabb közösségek a klubok, körök, szakkörök, amelyek a közösségi ismeret-, és élményszerzés színhelyei.

Az elmúlt években számos program valósult meg az ismeretterjesztéshez kötődően. A közművelődési tevékenységet folytató intézmények, több nagyrendezvényt szerveztek. A közösségi művelődési programok sok látogató vonzottak.

4. Helyzetkép a kérdőívek alapján

A kérdőíves felmérésben résztvevők/válaszolók közül közel az egyharmada a rendszerváltozás óta él Varsányban. A többség több évtizede, illetve születése óta. Jellemzően a harminc és hatvan év közöttiek, illetve a hatvan év felettiiek voltak a válaszadók. Jellemző rájuk, hogy a városban sok emberrel álnak baráti kapcsolatban és nagy bennük a segítő szándék. Bizalommal vannak több ember felé, akik a szomszédjaik vagy rokonaik. Véleményük szerint a település az átlagnál jóval összetartóbb. A kulturálódási lehetőségeket jó színvonalúnak ítélik meg, sok rendezvényt látogatnak a városban. Meglátásuk szerint probléma a tájékoztatásban, a szervezetségben, a gazdasági nehézségek miatt kialakult körülményekben van.

5. A város népességadatai

A vándorlási folyamatok legnagyobb nyertese az elmúlt évtizedben Pest megye volt, ahol a bevándorlási többlet eredményeként mintegy 150 ezer fővel gyarapodott a népesség. A legnépesebb települések elsősorban a Budapestet körülvevő gyűrűben, valamint a megye délkeleti területein alakultak ki, érintve többek között a Ráckevei kistérséget. Az elmúlt években a népességnövekedés a Ráckevei kistérségben volt a legjelentősebb, meghaladta a 13 ezer főt. A megye népességének korösszetétele az országosnál valamelyest kedvezőbb. A lakosság 17%-a gyermekkorú, 13%-a 65 éves és idősebb.

Dunavarsány lakosainak száma napjainkban (2012 májusában) 7861 fő.

Korcsoportonkénti megoszlás:

0 - 3 éves 240 fő

4 - 6 éves 315 fő

7 - 14 éves 689 fő
15 - 18 éves 234 fő
19 - 50 éves 3947 fő
51 - 60 éves 952 fő
61 év feletti 1484 fő

6. A település szociális helyzete, foglalkoztatási viszonyai

A város az ország talán legdinamikusabban fejlődő megyéjében található, Az elmúlt évtizedben Pest megyében jelentős ipari fejlődés zajlott és Dunavarsányban jelentős zöldmezős beruházás valósult meg.

A szépen városiasodó Dunavarsány gazdaságában hagyománya van az ipari-kereskedelmi, valamint a feldolgozóipari vállalkozásoknak. Biztató társadalmi-gazdasági folyamat volt a vállalkozások számának növekedése. Ez az utóbbi években ugyan a gazdasági nehézségek miatt csökkenést mutat. A város is jelentős foglalkoztató, ugyanakkor a helyi munkaképes lakosság nagy része napi ingázó a környező városok és Budapest munkahelyeire.

Az elmúlt időszakban bekövetkezett változások miatt sokan jutottak olyan élethelyzetbe, hogy megélhetésük csak állami, önkormányzati vagy társadalmi szervezet, illetve más segítségével biztosított. A gazdasági válság, 2008 őszétől kezdődően negatív hatást gyakorolt munkaerő-piacra, foglalkoztatottságra, így a város munkaképes lakosságára. A regisztrált álláskeresők száma 2010 nyarától valamelyest csökken.

A város önkormányzata valamennyi pénzbeli és természetbeni ellátást biztosítja az arra rászorulóknak. A hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére az önkormányzat rendszeres szociális segélyt, illetve a foglalkoztatást helyettesítő támogatást folyósít. Az aktív korú munka nélkül levők részére közfoglalkoztatási lehetőséget biztosít a foglalkoztatási szerv által meghatározott létszám erejéig állami támogatás igénybevételével.

7. Iskolázottsági mutatók

Megyénkben a 15 éves és idősebb népesség 90%-a végezte el legalább az általános iskola 8. évfolyamát. A 18 éves és idősebb népesség 38%-a legalább középiskolai érettségivel, és a 25 éves és idősebbek 12%-a egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezik. Ezek az adatok a kistérségben, illetve a településen valamelyest alacsonyabbak.

8. Kulturális értékeink, Dunavarsány Város nevezetességei

8.1. Természeti értékek

A város természeti értékei következtében jelentős [idegenforgalommal](#) rendelkezik. A festői Duna-parti üdülnhelyek és a mesterségesen kialakított bányatavak, a hétvégi turizmust és vízparti kellemes pihenési, szórakozási lehetőséget biztosít a településre látogatóknak. A Domariba-sziget menti úszóláptól alig néhány száz méterre már szélfúttá homokdombokat találunk. A Duna-ág melletti Domariba-sziget hagyományos horgász hely, szép nyaralóházakkal, horgász állásokkal. Északi csúcsához csatlakozik a védett 10 hektáros úszóláp, amely nemcsak ritka növények élőhelye, de látható itt fiókaít nevelő [búbos vöcsök](#), többféle [gém](#), hallható a [nádirigó](#) és a [nádi tücsökmadár](#) éneke is.

8.2. Épített értékek

Trianon emlékpark, mely az 1920. június 4-én aláírt, tragikus Trianoni Békeszerződésnek állít emléket. Tőkés László püspök 2008. június 4-én avatta fel.

A **pápa szobor**, mely Györfy Sándor Munkácsy Mihály díjas szobrászművész alkotása a Katolikus templom előtt található. A XXIII. János pápát ábrázoló szobrot 1992. június 8-án avatták fel.

Boldog Gizella és Szent Imre szoborcsoportot Dunavarsány várossá avatása alkalmából 2004. szeptember 18-án leplezték le, mely Horváth István szobrászművész alkotása.

Szent Kereszt Felmagasztalása templomot (kisvarsányi katolikus templom) 1936-ban szentelték fel, a neobarokk stílusú templom építését 1938-ban fejezték be.

A kisvarsányi református templom 1958-ban újonnan épült s került felszentelésre.

A nagyvarsányi katolikus templomot újonnan építették és 1937-ben szentelték fel.

A nagyvarsányi Remény szobor Monori Sebestyén szobrászművész alkotása 2004. május 1-jén, Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása alkalmából került felavatásra.

A kisvarsányi Hősök terét az átépítés után 1993. október 23-án avatták fel. Az itt található emlékmű Györfy Sándor Munkácsy-díjas művész alkotása.

A nagyvarsányi Petőfi szobor ismeretlen alkotótól származik. 2004 óta a Petőfi Klub parkjában kapott helyet.

A napokban épül a város új parkja, melyben a „**varsányi ötvenhatosok**” emlékműve fog helyet kapni.

9. SWOT-analízis (a kérdőíves felmérés alapján)

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • A kulturális intézményrendszer elég szervezett városunkban. • A Város földrajzi elhelyezkedéséből származó előnyök, a Főváros közelsége. • A közlekedésből származó előnyök, első rendű főközlekedési utakkal és autópályákkal való kapcsolat, közvetlen vasúti kapcsolat a Budapest-Kunszentmiklós-Tass-Kelebia vonalakhoz. • A Duna közelségének előnyei: kikötési lehetőség, rekreációs-,	<ul style="list-style-type: none"> • Budapest közelsége nagy kulturális elszívó hatást gyakorol a városunkban élőkre. • Néha problémás az intézmények közötti együttműködés. • A fiatalok összefogásának hiánya. • Nincsenek általánosan elfogadott céljaink, elképzeléseink. • A megfelelő technikai feltételek és eszközök korlátozottan állnak rendelkezésre. • Természeti környezet nyújtotta lehetőségek kihasználatlansága.

<p>idegenforgalmi hasznosításra alkalmas területek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az infrastrukturális ellátottság -víz, gáz, villamos energiaellátás- megfelelő. • A civil szervezetek aktivitása. • Lokálpatriotizmus. • Együttműködési készség a lakosság részéről. • Évenként tartott közösségi rendezvények. • A védett természeti területek biológiai sokfélesége. • A rendelkezésre álló szakképzet munkaerő. • Az ipartelepítés feltételei adottak. • A családi gazdaságok megléte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Színvonalas szálláslehetőség hiánya. • Meglévő szálláshelyek csekély száma. • Segélyezésre szorulóknak növekvő száma. • Kulturális kikapcsolódási lehetőségek nem megfelelő száma. • Részben kihasználatlan ipari és turisztikai lehetőségek. • Nincs egyedisége a városi rendezvénynek.
---	---

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Növekvő hazai és Európai Uniósi pályázati lehetőségek. • A tudásalapú társadalom megkívánja a közművelődés kiszélesítését és a szélesebb körű intézményi szerepvállalást. • Múltunkból adódóan kulturális örökségünk a nemzeti és a regionális kultúrának is része. • Az élethosszig tartó tanulás fontos eleme az önművelés, amely nagyrészt a formális és informális tanulás által valósul meg. • Természeti környezet által kínált lehetőségek kiaknázása. • Fiatal társadalom. • Új társadalmi szereplők megjelenése, új civil szervezetek alakulása, lakossági összefogás. 	<ul style="list-style-type: none"> • Anyagi és ebből adódóan emberi erőforrások hiánya. • Szakmai együttműködés hiánya. • A kulturális piac tisztázatlan versenyfeltételei. • Nem megfelelő jogszabályi környezet. • Hosszú távú társadalmi, gazdasági kiszámíthatatlanság. • Kulturális és idegenforgalmi lehetőségeink beszűkülése. • Romlik a lakosság egészségi és szociális állapota. • A kulturális színterekről az otthonok falai közé szorul vissza a művelődés. • A tömegkultúra negatív hatásai, a kulturális igénytelenség terjedése. • Turisztikai beruházások

<ul style="list-style-type: none"> • Fiatalok szórakozási lehetőségeinek bővítése. • Kulturális élet fellendülése, jól kihasznált közösségi terek kialakítása. 	<p>tőkehiánya.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokálpatriotizmus háttérbe szorulása. • Társadalmi elidegenedés. • Hagyományőrzés háttérbe szorulása. Életszínvonal romlása. • Munkanélküliség növekedése. • A gazdasági válság sokáig érezhető hatása, hosszú távú finanszírozási problémák.
--	--

10. A közművelődési intézmények és a közművelődésben résztvevők

Az alábbi intézmények és szervezetek egyre teljesebben tudják betölteni a kulturális intézmények korunkhoz igazodó legfontosabb funkcióit, a helyi társadalom és regionális társadalomfejlesztő szerepet, a globális és helyi rendszereket összekötő, valamint a társadalmi nyilvánosságot teremtő szerepet.

Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár - Falumúzeum

Az intézmény helyet ad, technikai segítséget nyújt a helyi közoktatási intézményeknek rendezvényeik megtartásához. Befogadja, szervezi, illetve segíti a rendezvények színvonalas lebonyolítását. a település lakossága minden korosztályának szervez műsoros rendezvényeket, színházi előadásokat, komoly- és könnyűzenei hangversenyeket, ismeretterjesztő és szabadidős programokat. Szervezi és működteti öntevékeny művészeti közösségeit (Őszirózsa Nyugdíjas Klub, Népdalkör és Citera Együttes, Kézimunka Szakkör, Néptánc Csoport). A speciális vagy közhasznú ismeretek átadására folyamatosan szervezi tanfolyamait.

Az intézmény a kiállításokat is szervez, mely esetekben a sokszínűsége törekszik, témában és technikában egyaránt. Továbbra is határozott cél, hogy a településhez kötődő, vagy itt élő amatőr alkotók kapjanak bemutatkozási lehetőséget.

Könyvtár általános gyűjtőkörű közművelődési könyvtár. Az intézmény használói szívesen és bizalommal fordulnak a könyvtárhoz, keresik és használják a szolgáltatásokat. Jellemző könyvtárhasználati szokás a tanuláshoz, önképzéshez elengedhetetlen szakirodalom és segédanyag, valamint főként a közép- és időskorú könyvtárhasználóknál az úgynevezett bestseller irodalom kölcsönzése.

Szakmai kihívás az olvasószolgálati munkában az olvasás megszerettetése, melyet már gyermekkorban el kell kezdeni, majd folytatni az iskolás korban. A könyvtárnak jó a kapcsolata a város közoktatási intézményeivel. Évek óta szólít meg különböző csoportokat a használói kedv élénkítésére.

A nagyvarsányi könyvtár a közelmúltban a Weöres Sándor Óvoda Nagyvarsányi Tagóvodájában kapott helyet.

Falumúzeum

A viselettől a lakáskultúráig, a gazdasági eszközöktől a népművészetig minden helyet kapott. A kiállított anyagból, a falusi élet rekvizitumaiból részben Dunavarsány, részben az itt élők múltját ismerhetjük meg.

Petőfi Klub

Az intézmény saját szervezésű rendezvényei mellett ellátja a fentiek szerint, a helyi "közösségi ház" szerepkörét is. A nemrég felújított, kibővített közösségi térben, a településrész apraja-nagyja igazi tartalmas órákat tölt együtt.

Soli Deo Gloria Közösségi Ház

A Soli Deo Gloria közösség azoknak a dunavarsányiaknak spontán társulása, akik akár keresztyén hitük, akár humanitárius értékrendjük alapján az értékhordozó közösségépítést olyan feladatuknak fogadják el, amelyet kisebb-nagyobb áldozatok árán is szívesen teljesítenek. Közösségünknek így tagjai között találhatóak fiatalabbak és idősebbek, különböző foglalkozásúak, iskolázottságúak, felekezetiük

és gondolkozásúak, akik valamilyen módon mégis hisznek azoknak az értékeknek az érvényességében, amelyek az emberiség története során mindig az ember javát, épülését és megmaradását szolgálták mind egyénileg, mind pedig közösségileg. Az olyan értékek, mint az emberi méltóság, az emberi jogok, az esélyegyenlőség, a szeretet, a megbocsátás, az újrakezdés, továbbá az áldozathozatal a pillérei és megvalósítandó feladatai egyben e közösségnek. Ezek az értékek a maguk egyetemessége mellett azonban különösen is fontosakká váltak a XVI. századi Reformációban, így – bár közösségünk a legszélesebb értelemben ökumenikus – elnevezésében és filozófiájában/teológiájában a svájci reformáció hangsúlyos felismeréseire és eredményeire épül.

A Soli Deo Gloria Közösség a Soli Deo Gloria elv szellemében a Habitat for Humanity mozgalom dunavarsányi projektuma körül toborzódott arra, hogy segítse e nevezett amerikai otthonteremtő mozgalom dunavarsányi tevékenységét. Amikor a Habitat-munkának a lehetősége – számukra kívülálló okok miatt – megszűnt e szellemiség akart tovább munkálkodni. Úgy gondolták, hogy ennek a munkának a feltétele és egyben eszköze egy szép, sokfunkciós közösségi épület felépítése.

Ezzel a gondolattal és ezért a célért hozták létre a Soli Deo Gloria Közhasznú Szolgáltató Társaságot, mely felépítette és működteti a közösségi házat a programok széles választékát nyújtva a dunavarsányiaknak.

11. Közművelődési szerepet vállaló civil szervezetek, alapítványok

A városban tovább élnek, sőt nagy számban újra alakulnak a kis közösségek. A civilszféra kezdeményezései a közösségi életben, illetve bizonyos témákhoz kapcsolódóan programok vagy rendezvények bemutatásában nyilvánul meg. A civil szervezeteknek sajátos helyük van a helyi társadalom azonosságtudatának formálásában, a társadalmi összetartozás erősítésében, a helyi közösségek önállóságának kialakításában. A szervezetek sokféle köz- és közhasznú feladatot látnak el. Biztosítják az állampolgárok közéletbe való bekapcsolódását. Keretet adnak a különböző érdeklődésű csoportok szerveződéséhez, közösségi programok generálói. Hozzájárulnak a hátrányos helyzetű rétegek társadalmi integrációjához, a

többszörösen hátrányos helyzetű rétegek körében elősegítik a munkaerőpiacra való visszatérést.

Jelentős szerepük van a nemzeti érzés, a hazaszeretet kialakításában és megtartásában, valamint a magyarság kulturális örökségének értő ápolásában. Elősegítik a kulturális entitások autonómiájának kialakulását, érvényesülését.

Városunkban nagy számban vannak sikeresen működő civil szervezetek, annak ellenére, hogy nem mindig stabilak a működési feltételek. Az önkormányzat anyagi támogatása ellenére az önfenntartó-képesség nehézségekbe ütközik, illetve a programokhoz szükséges források esetlegessége megnehezíti az aktív működést.

Szervezetek, Egyesületek:

1270. sz. Nautilus Vízicsapat

724. sz. Kossuth Lajos Cserkészcsapat

A.L.T.W. Motorsport Egyesület

Délegyházi Karate Sportegyesület Dunavarsányi Csoport

Dunavarsány Város Petőfi Művelődési Ház Kézimunka Szakkör

Dunavarsányi Erdélyiek Közhasznú Egyesülte

Dunavarsányi Fiatalok Baráti Köre (DUFI)

Dunavarsányi Függetlenek Köre (DFK)

Dunavarsányi Kölyöklklub Gyermek és Ifjúsági Egyesület

Dunavarsányi Majorette és Tánc Egyesület

Dunavarsányi Nemzeti Fórum (DNF)

Dunavarsányi Népdalkör

Dunavarsányi Petőfi Sporthorgász Egyesület

Dunavarsányi Polgárőr Egyesület

Dunavarsányi Svábok Egyesülete

Dunavarsányi Torna Egylet (DTE)

Dyslexiás Gyermekekért Egyesület

Habitat for Humanity

Iskolai Sport Kör

Jakus István Fejlesztő Istálló Egyesület

Kantátika Férfikar,

Kertészek és Kertbarátok Országos szövetsége Dunavarsányi Klub

Lányok Asszonyok Klubja

M&M Táncsport Közhasznú Egyesület

Magyarországi Cigányok Demokratikus Szövetsége

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat
Magyar Vöröskereszt Dunavarsányi Szervezete
Magyarok Szövetsége
Mekler László Ifjúsági, Turisztikai és Sport Egyesület
Mollissima Női Kar
Mozgáskorlátozottak Dunaharaszti Egyesülete Dunavarsányi Csoport
Nagycsaládosok Országos Egyesülete Dunavarsány és Környéke Csoport
Nagyvarsányi Nyugdíjas Klub Egyesület
Nemzetőrök Országos Egyesülete
„Őseink Útján” Hagyományőrző és Íjász Csoport
Őszirózsa Nyugdíjas Klub
„Összefogás a fiatalokért” Willpower Tánc- és Sportegyesület
Rákóczi Polgári Kör
Soli Deo Gloria Közösség
Szent Vendel Kolping Család Egyesület
XXIII. János Pápa Katolikus Karitászs szervezet

Alapítványok:

Művelődési, Oktatási és Sport Alapítvány
Isten Szolgálatában Református Missziói Alapítvány
Magányos Időseket Segítő Alapítvány (MISA)
Kossuth Lajos Cserkész Alapítvány

12. A közművelődési feladatellátást segítő intézmények, szervezetek

Árpád Fejedelem Általános Iskola

E dinamikusan változó, sokszor bizonytalan helyzetet eredményező, nehezen kiszámítható történéseket előidéző környezetben az iskola alapfeladatai ellátása mellett folyamatosan törekszik a helyi társadalomba való szerves beilleszkedésre.

Az intézmény tevékenységei:

- Az általános iskolai nevelés és oktatás, melynek során nappali tagozatos oktatást végez.
- A tanulók részére napközis nevelést nyújt, tanulószobát szervez, iskolaotthonos foglalkozást biztosít.

- Speciális tagozatot működtet a sajátos nevelési igényű tanulásban –és értelmileg akadályozott tanulók számára.
- Tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott tanulók oktatását-nevelését látja el integrált keretek között.
- Nemzetiségi kisebbségi nevelést-oktatást folytat, német nemzetiségi nyelvoktatási formában.
- Emelt szintű testnevelés-oktatást folytat.

Az intézményben komoly hagyományai vannak a szakköri és szabadidős tevékenységeknek. Általában közel harmincféle délutáni foglalkozásra járhatnak a tanulók.

A foglalkozások lehetőséget adnak az egyéni érdeklődés kielégítésére, az adottságok kipróbálására, a képességek fejlesztésére, sikerélményekre, hozzájárulnak a jó iskolai közérzet kialakításához.

Több olyan jeles nap, rendezvény van az év során, mellyel az iskolai közösség kilép az intézmény falain kívül a város nyilvánosságá elé. Ilyen az aradi vértanúkról történő megemlékezés, az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójára, valamint az 1848-as forradalom és szabadságharc évfordulójára rendezett ünnepség, a nemzeti összetartozás napján rendezett emlékműsor, a városnapok, a Márton-napi lámpásfelvonulás, a költészet napja alkalmából a művelődési házban rendezett szavalóverseny, az Árpád-bál, az olimpiai tornaünnepély és a Semmelweis Ünnepség.

Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

A településen már az ötvenes évektől volt szervezett zeneoktatás részben magánoktatás keretein belül, majd tanfolyami jelleggel, később zeneiskola kihelyezett tagozataként folyt az oktatás (Érd, Dabas, Ráckeve), de intézményesített formában, a tanulható hangszerek skáláját kiszélesítve csak az 1992 októberében jóváhagyott alapító okirattal kezdhette meg működését iskolánk, amely dokumentum 2001. évi módosítása után már mint művészeti iskola végezzük feladatainkat. Így tehát a mai formájában létező, szakmailag önállóan működő intézmény nem tekinthet vissza hosszú múltra.

Az intézmény meghatározó szerepet tölt be Dunavarsány Város oktatási rendszerében, társadalmi életében. Ezt támasztja alá az a tény, hogy iskolánkba folyamatos túljelentkezés tapasztalható. A város éves eseménynaptárában állandó helyet foglalnak el iskola intézményen belül és kívül rendezett koncertjei, programjai.

A református egyház felkérésére az iskola növendékei és tanárai minden évben részesei az Adventi zenés istentiszteletnek. A Petőfi Művelődési Házban rendszeresen karácsonyi és tanári koncertet szerveznek. Az év végi nagykoncert a művelődési házban szintén üde színfoltja Dunavarsány kulturális életének. Az iskola állandó résztvevője a Városnapok rendezvénysorozatnak. A növendékek és tanáraik minden évben színvonalas hangversennyel színesítik a programot.

Weöres Sándor Óvoda

Jó levegőjű, hatalmas fás, játékokkal teli udvarral várja a gyermekeket az óvoda. A szép épületekben 12 esztétikusan berendezett csoportszobában folyik a nevelőmunka. Csoportok között egyaránt megtalálható a tiszta és a vegyes szerkezetű csoport. Az óvoda kihasználtsága teljes. Jelenleg az intézményben 12 óvodai csoport működik. Az alapfeladatokon túl a városi rendezvényeken való szerepléseket is felvállalja az intézmény. A kistérségi óvodás néptánctalálkozó állandó résztvevői.

Dunavarsány Környéki Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat

Az intézmény 1998-ban alakult. Társulás keretében három településen látja el feladatait, Dunavarsányon, Délegyházán, Majosházán. A szolgálat székhelye Dunavarsányban található.

Alapvető feladata a gyermekek testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi fejlődésének, jólétének elősegítése, a családban történő nevelés elősegítése. A gyermekek veszélyeztetett helyzetének megelőzése, megszüntetése. Ez tevékenysége minden gyermekre kiterjed.

Ezen kívül a házi segítségnyújtás keretében az intézmény dolgozói fizikai és pszichés gondozást végeznek, az arra rászoruló körében és szociális étkeztetést (napi egyszeri meleg étel) biztosítanak azoknak a rászoruló személyeknek, aki az önkormányzati rendelet értelmében erre jogosultak.

13. Közművelődés a testvérvárosi kapcsolatokban

Dunavarsáynak a németországi Gemmingenel a szlovákiai Szalóccal és a ukrainai Csetfalvával van testvérvárosi kapcsolata, mely ápolásában nagy szerepe van az önkormányzatnak, az önkormányzati intézményeknek, a helyi egyházaknak, valamint a helyi civil szervezeteknek.

Ezekben kapcsolatban a városi önkormányzati és a kisebbségi képviselő-testületek, a nevelési-oktatási és közművelődési intézmények, valamint civil szervezetek szakmai és kulturális együttműködései valósulnak meg. Évről-évre visszatérő eseményeken találkoznak a testvérvárosok képviselői. E mellett a gemmingeni és dunavarsányi iskolai közösségek élénk diákcsere-kapcsolatot tartanak fenn.

14. A polgármesteri hivatal közművelődési tevékenysége

Az önkormányzat közművelődési tevékenységének irányítását elsősorban a polgármesteri hivatalon keresztül látja el, együttműködve a közművelődési feladatokat végző intézményekkel és a kulturális tevékenységet felvállaló civil szervezetekkel. Az önkormányzatban alapvetően a Humánpolitikai Bizottság hatáskörébe tartozik a város hivatalos kulturális programjainak koordinálása, javaslattétel a lakosság önszerveződő közösségeinek támogatására. A bizottság segítséget nyújt a helyi önszerveződő ifjúsági szervezeteknek, egyesületeknek, sportegyesületeknek vállalt feladataik ellátása érdekében, elősegíti a szabadidős és kulturális tevékenység végzését.

15. A közművelődési koncepció céljai, tervezett feladatai

A város életében meghatározó, hogy a külvilág kihívásaira hogyan tud válaszolni, milyen feladatokat vállal fel, milyenek a kulturális hagyományai és törekvései, képes-e továbbadni, átörökíteni kultúráját.

Dunavarsány kisváros egy olyan régióban, amely Magyarországon a legfejlettebb. A régió innovatív módon kapcsolódik az Európai Unió programokhoz, így ebben a fejlesztési versenyben helyt kell állnia a városnak is. Ugyanakkor hagyományait tisztelő, ápoló, s abból erőt merítő és a kultúrára, a tudásra alapozó jövőt teremtő várossá fejlődnie. A jövőbeni innovációkat úgy kell megtervezni, hogy harmonikusan szolgálja a város kulturális, ökológiai, spirituális fejlődését.

16. A közművelődési koncepció cselekvési irányai

- A város polgárainak sokszínű közművelődés biztosítása, a helyi sajátosságok, jó hagyományok megtartásával, társadalmi szemléletformálás a kulturális élet fellendítésével.
- Az intézményi működés hatékonyságának növelése, a szociális helyzet, az oktatás fejlesztése, a kulturális élet gazdagítása.
- A közművelődési intézmények és a civil szervezetek az ifjúság nevelésében tudatosan vállaljanak szerepet.
- A város közösségi színterei hatékony részt vállaljanak a szélesebb értelem vett tanításban-tanulásban.
- A helyi és az európai kulturális hagyományok ápolása, megismertetése a város lakóival.
- A néphagyományok, népszokások ápolásával a népi kultúra megszerettetésének és átörökítésének biztosítása.
- A város lakosságmegtartó szerepének növelése, hagyományörzéssel és hagyományteremtéssel.
- Az esélyegyenlőségi jogok biztosítása.

- A fent megfogalmazott gondolatok organikus egységben értelmezhetők. A településen élők, az innen elszármazott polgárok illetve az idelátogató vendégek számára egyaránt így tehető vonzóvá, élhetővé a város.

17. Célkitűzések, feladatok, önkormányzati elvárások

- **Hagyományőrző rendezvények szervezése, támogatása**

A város hagyományainak megismertetése, helytörténeti anyagok gyűjtése, dokumentálása és kiállítása.

- **Rendszeres szabadtéri nyári programok**

Hagyományteremtő céllal nyári szórakoztató, szabadtéri programok szervezése.

- **Sportrendezvények**

Sporttevékenységek, mozgásos tevékenységek megszerettetése, közösségformálás, egészséges életmódra nevelés.

- **Ifjúsági programok**

Helyi és vidéki zenekarok felléptetése, szabadtéri filmvetítés, táncházak, vetélkedők szervezése, ünnepkörökhöz kötődő rendezvények (farsang, húsvétvárás, karácsonyvárás), fiatalok által készített alkotásokat bemutató kiállítások szervezése. Tehetséggondozás a 14 éven aluli korcsoportokban (versenyek, vetélkedők), ünnepekhez, ünnepkörökhöz, népi hagyományokhoz fűződő rendezvények szervezése.

- **Programok a középkorú- és idős korosztály számára**

Kikapcsolódást jelentő közösségi programok a különböző érdeklődési köröknek megfelelően. Könyvtári közösségi programok, nyugdíjasklubok, egyesületek bevonásával.

- **Vásár Népzenei és Néptánc Fesztivál**

Néphagyományok megismertetése.

- **Népdalkörök Kistérségi Találkozója**

A népdalkörök szakmai fejlődésének segítése, közönségkapcsolatai bővítése.

- **Énekkarok Kistérségi Találkozója**

Énekkarok szakmai fejlődésének segítése, közönségkapcsolataik bővítése.

- **Műemlék jellegű épületek, helyi jelentőségű épített értékek védelme, a város építészeti emlékeinek felújítása**

A város műemlék jellegű épületeinek és építményeinek, továbbá a helyi szempontból védelemre méltó, értékes épületek rekonstrukciója.

- **Hatékony intézményi struktúra kialakítása**

Városi intézményekben optimálisan kialakítható munkakörök meghatározása, tényleges igényeknek megfelelő feladatmegoldások alkalmazása, intézmények személyi állományának, az optimális létszámszükségletnek biztosítása a kialakított munkakörök és foglalkoztatottság alapján. Szervezetek közötti együttműködés hatékonyságának növelése.

Dunavarsány, 2012. május 22.

Bóna Zoltán
polgármester

dr. Szilágyi Ákos
jegyző